

Notatark

Sagsnr. 13.25.00-A00-1-24

Sagsbehandler

Lars Oksbjerg

4.1.2024

Indstillingsnotat

Fremtidig organisering af Hjarnø Færgesart

Beslutningstema

Udvalget for Fællesskab, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om Hedensted Kommune skal anbefale bestyrelsen for Hjarnø Færgesart at nedlægge den selvejende organisation Hjarnø Færgesart med virkning fra 1. januar 2026, og dermed lade Hjarnø Færgesart blive en driftsenhed i Hedensted Kommune.

Økonomi

Hedensted Kommune yder i 2024 et årligt tilskud til Hjarnø Færgesart på 4.109.670 kr., heraf er 767.200 kr. direkte statstilskud til nedsættelse af takster for passagerer og gods.

I Hjarnø Færgesart budget 2024 er det optaget 478.000 kr. til administration:

• Lille Hjarnø	15.000 kr.
• Generel administration	130.000 kr.
• Lønsumsafgift	221.000 kr.
• Revisionshonorar	112.000 kr.

Lille Hjarnø er 100% ejet af Hjarnø og vil sandsynligvis blive videreført i et selvstændigt selskab, hvorfor udgiften på 15.000 kr. ikke skal overtages af Hedensted Kommune. Det samme gør sig gældende for 221.000 kr. til lønsumsafgift, og i en vis grad for revisionshonoraret. Med det nuværende udgiftsniveau forventes det, at udgiften til de administrative omkostninger Hedensted Kommune overtager, kan holdes inden for det aftalte budget.

Personale

Det nuværende personale, der er ansat af Hjarnø Færgesart under kommunale overenskomster, tilbydes ansættelse på samme vilkår i Hedensted Kommune.

Overfartslederen vil indgå som afdelingsleder og dermed sikre kontinuiteten og den faglige indsigt i rederidrift i organisationen. Overfartslederen vil overtage ansvaret for de administrative opgaver der i dag udføres af formand og kasserer.

Den nuværende formand og kasserer vurderer, at de hver bruger ca. det der svarer til 1 måneds arbejde om året på Hjarnø Færgesart.

Historik

Den 1. februar 2016 besluttede Udvalget for Fritid & Fællesskab at afholde en studietur til Venø Færgesart/Struer Kommune med deltagelse af Hjarnø Beboerforening og bestyrelsen for Hjarnø Færgesart. Studieturen blev gennemført den 2. marts 2016.

Som opfølgning på studieturen blev der den 13. april 2016 afholdt fællesmøde med samme personkreds.

På fællesmødet den 13. april 2016 blev der diskuteret fordele og ulemper ved de 2 organisationsmodeller:

- kommunal drift
- fortsætte som selvejende institution uden kommunalt flertal i bestyrelsen.

Konklusionen fra fællesmødet var en anbefaling til Udvalget for Fritid & Fællesskab om, at arbejde videre med forslaget om en selvejende institution.

Anskaffelse af ny færge og fremtidig organisering af Hjarnø Færgesfart blev behandlet på temamøde i kommunalbestyrelsen den 25. oktober 2023.

Sagsfremstilling

Hjarnø Færgesfart er organiseret som en selvejende organisation ledet af en bestyrelse bestående af 3 medlemmer valgt af Hjarnø Beboerforening og 2 medlemmer af og blandt Hedensted kommunalbestyrelse.

Hedensted Kommune har ikke kompetence til at nedlægge den selvejende institution Hjarnø Færgesfart, det er kun bestyrelsen for Hjarnø Færgesfart der kan træffe beslutning derom.

Formanden for Hjarnø Færgesfart indleder sit december 2023 brev til øboerne med:

Vi har netop overstået årets sidste ordinære bestyrelsesmøde, som også er et budget 2024-møde.

Indledningsvis blev bestyrelsen orienteret om, at undertegnede, Aage og Jens udtræder af bestyrelsen ved udgangen af indeværende valgperiode – det vil sige ved udgangen af 2025.

De to tilbageværende bestyrelsesmedlemmer næstformand Jakob Toftebjerg og bestyrelsesmedlem Mads-Peder Søby skal i valgkamp til kommunalbestyrelsen i 2025, og bliver de genvalgt, skal de selv og kommunalbestyrelsen i øvrigt tage stilling til, om de skal fortsætte i Hjarnø Færgesfart S/I` s bestyrelse.

Der er med andre ord en reel mulighed for, at der skal vælges en helt ny bestyrelse pr. 01.01.2026, og at den vil bestå af nye og i vores sammenhæng helt uprøvede medlemmer, hvilket er årsagen til, at undertegnede, Aage og Jens melder officielt ud allerede nu, så der er tid for Hedensted Kommune og beboerforeningen at overveje situationen.

Det er også primært årsagen til, at vi valgte Klaus Vikkelsø som ny overfartsleder, fordi vi tror, han vil være manden, der kan sikre, at færgesfarten sejler roligt og uproblematisk videre, selvom der kan blive noget blæst omkring færgen på grund af ovennævnte situation.

Udskiftning af færgen.

En ny færge incl. landanlæg forventes at koste min. 60 mio. kr. i dagens priser, hvorfor det forudsættes indkøbes finansieres ved lån.

Mulighederne for forskellige former for lån har været undersøgt ved Kommunekredit.

1. Kan Hjarnø Færgesfart optage lån med bagvedliggende garanti fra Hedensted Kommune?
 - a. Hedensted Kommune kan i.flg. forarbejdet til færgefartsloven ikke give en kommunegaranti til Hjarnø Færgesfart.
2. Kan Hedensted Kommune selv optage lånet når 3. part driver færgefarten?
 - a. Hedensted Kommune kan godt selv optage et lån ved Kommunekredit til en ny færge, selvom kommunen ikke selv står for færgerutens drift. Grundet statsstøtte lovgivningen, skal der laves en individuel vurdering, da en tærskelværdi ikke må overstiges. Støttebeløbet vil variere alt afhængigt af lånebeløbet, rentefordelens størrelse på det faktuelle tidspunkt og ikke mindst valutakursen. P.t. vil anlægsbeløbets størrelse maksimalt kunne være op til ca. 49 mio. kr.
3. Kan Hedensted Kommune optage lånet hvis vi driver færgefarten selv?
 - a. Hvis Færgesfarten drives af kommunen, kan der frit optages lån i Kommunekredit.

J.fr. ovenstående vil Hedensted Kommune kunne optage lån til at finansiere en ny færge, hvis den drives i kommunalt regi.

Repræsentanter for Hjarnø Beboerforening om den nuværende organisering:

- Det væsentlige i det fortsatte arbejde er en god og åben dialog med administrationen og udvalget.
- Det er de rette personer der er afgørende for hvordan færger drives.
- Stabil drift.
- Højt serviceniveau.
- God dialog.
- Lokal opbakning og høj tilfredshed med både drift, færge og organisering.
- Spidsbelastning i højsæson – men presset løses med serviceminded og effektivt personale.
- Passende kapacitet.
- Stærk lokal forankring og opbakning.
- Ejerskab skaber ansvar.
- Driftsbesparelse ift. administration (frivillige).
- Sårbarhed ift. viden og kompetencer i både selvejende og kommunal organisationsform.
- Det går godt nu.

Udfordringer efter denne valgperiode.

- Alle bestyrelsesmedlemmer valgt af Hjarnø Beboerforening stopper = Ingen kontinuitet i bestyrelsen.
- Den nuværende bestyrelse leverer et stort administrativt arbejde, og det kan ikke forventes at nye frivillige bestyrelsesmedlemmer vil påtage sig samme arbejdsbyrde.
- En kommende bestyrelse kan blive udfordret på faglig indsigt i rederidrift.

Kommunikation

Beslutningen meddeles til bestyrelsen for Hjarnø Færgesfart og Hjarnø Beboerforening.

Lovgrundlag

- Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse; LBK nr 47 af 15/01/2019
- Bekendtgørelse af lov om færgefart; LBK nr 915 af 27/08/2008
- Vedtægter for Hjarnø Færgesfart, 1. januar 2023 – 31. december 2027

Indstilling

- Hedensted Kommune meddeler bestyrelsen for Hjarnø Færgeservice og Hjarnø Beboerforening at Hedensted Kommune med virkning fra 1. januar 2026 ønsker at hjemtage driften af Hjarnø Færgeservice.
- Der indledes et samarbejde med Hjarnø Beboerforening med henblik på at udarbejde forslag til fremtidig organisering af Hjarnø Færgeservice der tager videst muligt hensyn til ønskerne fra Hjarnø Beboerforening. Medlemmer af bestyrelsen for Hjarnø Færgeservice kan deltage som konsulenter.